

Sygn. akt II UK 319/08

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 31 marca 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Roman Kuczyński (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Katarzyna Gonera

SSN Romualda Spyt

w sprawie z wniosku J.S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych o emeryturę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 31 marca 2009 r.,

skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego [...]

z dnia 31 marca 2008 r.,

oddala skargę kasacyjną.

Uzasadnienie

J. S. zaskarżył decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 10 lipca 2007 r. o odmowie prawa do emerytury. Wnioskodawca przed Sądem domagał się przyznania mu świadczenia z powszechnego systemu emerytalnego stosownie do treści art. 7 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych, zgodnie z którym przysługuje mu wybór świadczenia emerytalnego z

powodu zbiegu uprawnień. Utrzymywał on, że pobierana emerytura z zaopatrzenia żołnierzy zawodowych jest mniej korzystna, niż emerytura z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

W odpowiedzi na odwołanie, wnosząc o jego oddalenie organ rentowy powołał się na treść art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353), który wyklucza nabycie świadczenia przez ubezpieczonych, którzy mają ustalone prawo do emerytury na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych.

Wyrokiem z dnia 7 listopada 2007 r. Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W. dowołał J. S. oddalił.

Następnie na skutek apelacji ubezpieczonego Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 31 marca 2008 r. oddalił apelację. Sąd mając na uwadze, iż ubezpieczony w dacie złożenia wniosku o emeryturę (5 lipca 2007 r.), miał ustalone prawo do emerytury wojskowej z uwzględnieniem okresów zatrudnienia na podstawie w art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych stwierdził, że wnioskodawca nie ma prawa, zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 1 powołanej ustawy, do emerytury z powszechnego systemu emerytalnego.

Powyższy wyrok zaskarżył skargą kasacyjną pełnomocnik wnioskodawcy zarzucając naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Ponadto wskazał, że Sąd Apelacyjny nie zastosował w sprawie art. 32 ust 1, 2 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS w związku z § 5 ust 1 pkt 1 lit a i ust 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 63, poz.292) w sytuacji, gdy ubezpieczony przed dniem wejścia w życie zmiany do art. 2 wyżej wymienionej ustawy wykonywał pracę w warunkach o znacznym stopniu uciążliwości, skończył 60 lat, a wiek emerytalny osiągnął w okresie pozostawania w zatrudnieniu. W skardze wskazano także naruszenie art. 2 i 32 Konstytucji RP, polegające na nierównym traktowaniu

osób podlegających obowiązkowi ubezpieczenia emerytalno-rentowego, poprzez wyłączenie prawa do emerytury z zaopatrzenia powszechnego, w sytuacji gdy wypełniły one ustawowy obowiązek odprowadzania składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe na fundusz ZUS.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna okazała się nieuzasadniona. Stosownie do art. 398¹³ § 1 i 2 k.p.c., Sąd Najwyższy rozpoznaje sprawę w granicach skargi kasacyjnej (jej podstaw) i jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia, jeżeli skarga nie zawiera zarzutu naruszenia przepisów postępowania - tak jak w rozpoznawanej sprawie - (bądź jeżeli taki zarzut okaże się niezasadny). Okoliczności faktyczne rozpoznawanej sprawy nie budzą wątpliwości, sporna pozostaje ich ocena w świetle przepisów prawa materialnego. Decyzją z dnia 10 lipca 2007 r. organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury, powołując art. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W ocenie Sądu Najwyższego decydującą w niniejszej sprawie była okoliczność, że na podstawie art. 1 pkt 2 lit. a oraz pkt 3 lit. b ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 166, poz. 1609 ze zm.), ustawodawca zdecydował o wyłączeniu z ubezpieczenia społecznego (tzw. powszechnego) żołnierzy zawodowych. Tak więc od dnia 1 października 2003 r. (data wejścia w życie tej ustawy), wszyscy żołnierze (także niepozostający w służbie) podlegają w zakresie nabywania uprawnień emerytalno-rentowych przepisom ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin. Konsekwencją tej zmiany jest doliczenie - na wniosek zainteresowanego - okresu podlegania powszechnemu ubezpieczeniu emerytalnemu do wysługi emerytalnej określonej w przepisach ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin. Bezsporne jest, że wnioskodawca zakończył służbę wojskową 1975 r. i w dacie złożenia wniosku o emeryturę w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych miał już ustalone przez wojskowy organ rentowy prawo do emerytury. Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, świadczenia na warunkach i w wysokości

określonej w ustawie nie przysługują, mimo spełnienia warunków do nabycia prawa do świadczeń z ubezpieczeń emerytalnego i rentowych Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym, którzy mają ustalone prawo do emerytury określonej między innymi ustawą o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych, obliczonej z uwzględnieniem okresów składkowych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3, 5 i 7-10 oraz w ust. 2 ustawy. W świetle tego unormowania wnioskodawcy nie przysługuje prawo do emerytury w oparciu o ustawę o emeryturach i rentach z FUS. W dacie złożenia wniosku o emeryturę (2 lipca 2007 r.) miał on bowiem ustalone prawo do emerytury wojskowej. Jak wynika z decyzji o ustaleniu prawa do emerytury wojskowej z dnia 12 czerwca 1975 r. do wysługi emerytalnej zaliczono wnioskodawcy okres służby wojskowej od 13 listopada 1961 r. do 5 kwietnia 1975 r. i przyznano emeryturę w wysokości 58 % podstawy jej wymiaru. Ponadto wojskowy organ rentowy doliczył do pierwotnie ustalonych okresów służby wojskowej okresy zatrudnienia w PLL LOT zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1-2 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS i podwyższył tę emeryturę do wysokości 75% podstawy jej wymiaru. W tym stanie faktycznym mając na uwadze wyłączenie przewidziane w art. 2 ust. 2 powołanej ustawy emerytalnej wskazać należy, że odrębność ubezpieczenia emerytalno-rentowego regulowanego ustawą z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 ze zm.) oraz ustawą z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (jednolity tekst: Dz.U. z 2004 r. Nr 8, poz. 66 ze zm.) powoduje niemożność nabycia przez emeryta wojskowego prawa do emerytury na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jeżeli we wcześniej przyznanej emeryturze wojskowej uwzględniono okresy ubezpieczenia lub zatrudnienia oraz inne okresy jako składkowe (art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych). Wskazać należy także, iż uprawnienie do wypłaty świadczenia wyższego lub wybranego przez osobę uprawnioną w myśl art. 7 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, przysługuje wyłącznie w sytuacji, gdy przepisy szczególne nie stanowią inaczej. Ustawa o emeryturach i rentach z FUS zawiera szczególne unormowania dotyczące osób, które spełniały warunki do otrzymania

świadczeń określonych w przepisach ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy i ich rodzin, co wyłącza w takich sytuacjach stosowanie wyżej wskazanego przepisu ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin. Odrębność obu systemów ubezpieczenia powoduje, że wnioskodawca jako emeryt wojskowy nie mógł nabyć prawa do emerytury z ustawy o emeryturach i rentach z FUS (por. wyrok SN z dnia 22 stycznia 2002 r., II UKN 58/01, OSNP 2003/21/523 oraz wyrok SN z dnia 3 kwietnia 2007 r. II UK 165/06, OSNP 2008/9-10/140).

Wobec powyższego, podzielając stanowisko zajęte w zaskarżonym wyroku, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. orzekł jak w sentencji.